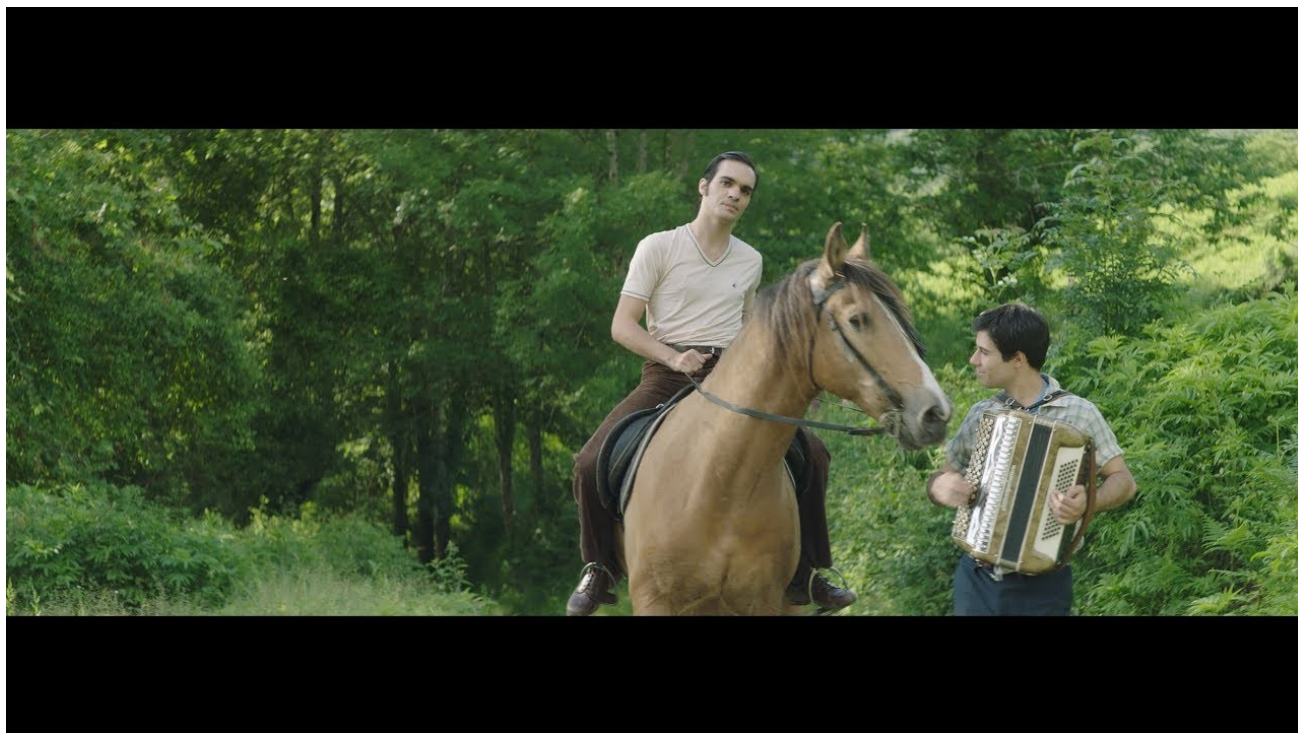


'Soinujolearen semea' eleberritik filmara



Sekuentzia honetan, Aitor Beltran aktore donostiarraren lan-ibilbidea eta bere azken lana, *Soinujolearen semea*, ezagutuko dituzu. Horretarako, ariketa hauek egin ditzakezu:

- Gaian murgiltzeko erantzun galderari.
- Bideoa ikusi eta erantzun zuzena aukeratu.
- Testua irakurri eta "ez ezik,...ere" egitura landu.
- Taldetxotan galderei erantzun.

1. Gaian sartu

Ariketa-sorta honetan, Aitor Beltran aktorea elkarriketatuko dugu, izan ere, *Soinujolearen semea* filmean parte hartu du. Ezertan hasi aurretik, erantzun binaka galderari:

- Zein da zure filmerik kuttunena? Kontatu ondokoari filmaren istorioa zein den; hori bai, amaiera argitu gabe, badaezpada ere...



2. Bideoa ulertu

Orain, Beltrani egindako elkarrizketaren bideoa ikusiko duzu. Ikusi bideoa eta aukeratu erantzun zuzena:



<https://labur.eus/JzjPY>



Beltranek eleberria irakurri zuen...

- ☐ eta ez behin, bi aldiz baizik: gaztetan eta orain berriro.
- ☐ eta bi aldiz, gainera: antzerkiaren aurretik eta filma egin aurretik.
- ☐ aspaldi, eta ordutik ez du berriro irakurri.

Zertarako balio izan dio irakurketak?

- ☐ Bere pertsonaiak hainbat egoeratan nola jokatu lukeen jakiteko.
- ☐ Arma eskuan hartzen duenean, nola jokatu behar duen jakiteko.
- ☐ Pertsonaiaren hitz egiteko modua nolakoa den argiago izateko.

Beltranen ustez, zergatik dago euskal zinema hain garai oparoan?

- ☐ Handia filmaren eragina izan da guztia.
- ☐ Euskaldunok gero eta gehiago joaten garelako zinema-aretoetara.
- ☐ Euskal Herriko teknikari on eta profesional asko daudelako zinemagintzan.



Zein da euskarazko zinemagintzaren arazo nagusia, Beltranen iritziz?

- ☐ Lehen baino diziplina garestiagoa dela orain zinemagintza.
- ☐ Ikusleak zinema-aretoetara erakartzea gero eta zailagoa dela.
- ☐ Ez dela film onik egiten, edo lehen baino gutxiago egiten direla.

3. Irakurri testua

Irakurri testua eta egin beheko ariketa:

Aitor Beltran, aktorea: "Ona da hainbat diziplinatan jardutea, ahalik eta eskarmentu handiena edukitzeko"

Aitor Beltran (Donostia, 1975) aktorea da, eta zineman, telebistan eta antzerkian egin du lan. Aktorea ez ezik, musikaria ere bada: eskusoinua, txalaparta, harmonika eta perkusioa jotzen ditu, baita abestu ere. "Fernando Bernues zuzendariak kontuan hartuko zuen eskusoinua jotzen nuela *Soinujolearen semea* filmean parte hartzeko", kontatu digu Beltranek. Izan ere, Bernardo Atxagaren izen bereko eleberria antzerkira egokitu zuten, eta orain, filmaren txanda da. Bietan hartu du parte Beltranek: oraingoan ere, David protagonista hezur-haragitzen du. Berarekin elkartu gara proiektuaren eta bere lan-ibilbidearen inguruan gehiago jakiteko.



1. Noiz eta zergatik erabaki zenuen aktore izatea?

Ez daukat urte jakin baten oroitzapenik, bat-batean erabaki nuen aktore izatea. Txikia nintzenean, filmak ikustea edo antzerkira joatea gustatzen zitzaidan, eta gelako pailazoa nintzen, askotan gertatzen den bezala. 16 urterekin, Loiola kultur etxeko antzerki-lantegi batean hasi nintzen parte hartzen. Asko gustatu zitzaidan antzerki-obra bat muntatzea, mundu horrek erabat liluratu ninduen! 18 urterekin, Donostiako beste eskola batean sartu nintzen eta han ezagututako bost lagunekin Madrilera joan nintzen. Nik uste dut momentu horretan aukeratu nuela ogibidea.

2. William Layton interpretazio-eskolan diplomatu zinen. Zer moduzkoa izan zen garai hura?

Nire bizitzako garai onenetako bat bezala gogoratzen dut. Irakasle oso onak genituen eta antzerki-testu oso garrantzitsuak ezagutzeko aukera eman ziguten: Shakespeare, Arthur Miller, Chejov... Bat-batean, mundu berri baten ateak ireki zitzaizkigun eta irakasle horiekin lan egitea oso ona izan zen. Garai estimulatzailerik izan zela gogoratzen dut.

3. Zineman, telebistan eta antzerkian egin duzu lan...

Ona da hainbat diziplinatan jardutea, ahalik eta eskarmentu handiena edukitzeko. Batean beharrean, hiru diziplina horietan lan egiteko aukera izan dut, eta horri esker, asko ikasi dut. Lengoaia bakoitzak ditu bere berezitasunak.

4. Hainbat musika-tresna jotzen dituzu. Aktore izateko, hainbat dohain izatea komeni da?

Bai, noski. Oso ona da aktore batek abesten, dantzan edo musika-tresna batzuk jotzen jakitea... Nire ustez, musika-tresna bat jotzen jakitea denontzat da oso gustagarria eta ona.

5. Nork eman zizun *Soinujolearen semea* proiektuaren berri?

Filma egin aurretik, antzerki-obra egin genuen eta hura ere Fernando Bernuesek zuzendu zuen. Antzerkia egin genuenez, Bernuesek filmerako gurekin kontatu du, eta ziur nago kontuan hartuko zuela eskusoinua jotzen nuela jakitea, Daviden papererako neu hautatzeko. Lehenago ere, Tanttakaren Ekaitz txorien eskua antzerki-obra ere musika-tresna hori jotzen nuen eta nik uste garrantzitsua izan dela lana niri emateko garaian. Behin antzerki-obra eginda, asko eskertzen diot filmerako nirekin kontatu izana. Izan ere, zinemaren industriak pertsonaia nagusietarako nahiago izaten ditu aurpegi ezagunak...



6. Liburu baten egokitzapena izanda, asko aldatzen da zuen lana?

Bernardo Atxagaren liburua errespetatu dugu, nola ez! Patxo Telleriak egindako gidoiak aldaketa batzuk baditu hala ere, eta liburuan agertzen ez diren eszena batzuk sortu ditu. Nire iritziz, oso ondo idatzita dago, kontuan hartu behar baita zinema beste mintzaira bat dela. Hortaz, beste behar batzuen aurrean, beste konponbide batzuk behar izan ditugu.

Hurrengo orrian jarraitzen du

Aurreko orritik dator

7. Nolakoa izan da Fernando Bernuesen aginduetara lan egitea?

Oso gustura egin dut lan bere aginduetara. Fernando zuzendaria nahiz pertsona oso maitekorra da, baita lanerako zorrotza ere. Berarekin tratua oso gozoa da, nik asko maite dut, aspalditik ezagutzen dut, eta askotan egin dut lan berarekin. Oso erraza da berarekin lan egitea, familia-giroa sortzen duelako.

8. Giza Eskubideen Zinemaldia ireki du zuen filmak. Zer sentitzen da?

Ilusio handia eta ohorea da horrelako zinemaldi batean parte hartzea. Kontuan hartu beharra dago ni donostiarra naizela eta etxean jokatzeko dudala. Hemen izatea beste puntu positibo bat da.



Testuaren lehen pasartean irakurri
dugu Aitor aktorea ez ezik, musikaria
ere badela. Erreparatu egiturari:

“ez ezik,.....ere”

KONTUAN HARTU:

“Ez ezik” formaren baliokidea edo esanahia “ez bakarrik” da, eta ondoren “ere” behar du. Beraz, goiko esaldiak zera esan nahi du: “Aitor **ez bakarrik** aktorea, musikaria **ere** bada”.

Osatu esaldiak “ez ezik,ere” egitura erabiliz.

Adibidez:

- Aitorrek eskusoinua, harmonika, txalaparta....jotzen ditu.
- Aitorrek eskusoinua ez ezik, harmonika eta txalaparta ere jotzen ditu.



1. Patxo Telleriak aktore eta gidoigile lanak egin ditu.

.....

2. Aitorrek William Layton eskolan Shakespeare eta Chejoen obrak ezagutu zituen.

.....

3. Aktore batzuek abesten eta musika jotzen dakite.

.....

4. Fernando Bernues zuzendari maitekorra eta zorrotza da.

.....

5. Bernuesek Atxagaren eleberria antzerkira eta zinemara egokitu du.

.....

4. Egitekoa: liburua edo filma duzu nahiago?



Esan bezala, *Soinujolearen semea* Bernardo Atxagaren izen bereko eleberrian oinarritutako filma da. Jarri taldetxotan eta erantzun galderei:

- Ezagutzen duzu ondoren pantaila handira egokitu den libururik? Zein?
- Horrelakoetan, jende gehienak liburua filma baino nahiago duela esaten du. Zergatik dela uste duzu? Zuri ere horrelakorik gertatu zaizu? Kontatu.



ERANTZUNAK

2. Bideoa ulertu

Beltranek eleberria irakurri zuen eta bi aldiz, gainera: antzerkiaren aurretik eta filma egin aurretik.

Zertarako balio izan dio irakurketak? Bere pertsonaiak hainbat egoeratan nola jokatu lukeen jakiteko.

Beltranen ustez, zergatik dago euskal zinema hain garai oparoan? Euskal Herriko teknikari on eta profesional asko daudelako zinemagintzan.

Zein da euskarazko zinemagintzaren arazo nagusia, Beltranen iritziz? Ikusleak zinema-aretoetara erakartzea gero eta zailagoa dela.

3. Irakurri testua

1. (Patxo Telleria aktorea ez ezik, gidoigilea ere bada.)
2. (Aitorrek William Layton eskolan Shakespeareren obrak ez ezik, Chejovenak ere ezagutu zituen.)
3. (Aktore batzuek abesten ez ezik, musika jotzen ere badakite.)
4. (Fernando Bernues zuzendari maitekorra ez ezik, zorrotza ere bada.)
5. (Bernuesek Atxagaren eleberria antzerkira ez ezik, zinemara ere egokitu du.)

TRANSKRIPZIOA

Filma: Nire haurtzaroko aberria, herri txiki bat da: Obaba.

1. Soinujolearen semea eleberria irakurri zenuen zure pertsonaiaren azalean sartzeko?

Bai, eleberria irakurri nuen, bi aldiz irakurri dut: bai antzerkirako eta bai filmerako. Eta nire kasuan, oso lagungarria izan zen. Egia da pertsonaia hau oso pertsonaia isila dela eta gertatzen zaizkion gauzak bere barrenean gordetzen dituela, baina nik irakurtzea bere barrenak, asko erakusten zidan pertsonaiari buruz... Eta nahiz eta gero filmean hori ez esplikatatu, nik arma hori edukitzea(k), batzuetan, lagundu zidan erabat eszena bat ulertzeko.

Gogoratzen naiz, adibidez, nire emaztea izango dena ezagutzen dudana eszena, bi eszena, ez nekien nondikan (nondik) hartu, eta berriz liburua hartu, eta irakurri nuenean Davidek zer zeukan buruan restaurante (jaketxe) hartan, *de repente* (bat-batean) argia piztu zitzaidan eta ikusi nuen zer bide hartu. Bai, bai, oso lagungarria.

Filma: Erabakiarekin sartu nintzen borroka armatuan, "azkar erabaki", Josebarengatik, "ez zagok betarik", bera han egon izan ez balitz... Edo aitarengana sentitzen nuen gorrotoarengatik... "David"... "denagatik David, denagatik".

2. Euskarazko zinematik loraldia bizi duela esan daiteke. Hala dela uste duzu?

Bai nik hau uste dut ere bai, argi dago. Ikusi beharra dago Handia pelikulak lehengo urtean eduki zuen arrakasta, edo bueno, aurretik ere bai. Gure filmean, adibidez, teknikari guztien lana eta ekipa guztien, alor guztiak landu dituzten ekipoen lana izan da bikaina. Oso jende profesionala... Benetan euskal zinema langilegoa (langileria) oso ondo prestatuta dago. Eta joaten zara Madrilera edozein filmetan parte hartzeri edo telesail... Eta gehienetan jende euskalduna aurkitzen duzu. Zeren bueno, ohitura handia dago, ez bakarrik kamera aurrean jartzen garen jendea, baizik eta, batez ere, teknikarien artean eta kamera atzean dagoen jende guzti honen (honen guztiaren) artean, euskaldun jende asko dago.

Filma: Horrela buka zitekeek istorioa, amaiera zoriontsuaz, baina nik jada ez diat nire burua engainatzen, prezioa oso altua izan huan denontzat.

3. Beraz, euskarazko zinematik badu etorkizunik?

Bai, bai, baina *es que* (izan ere) zinema beti da... oso diziplina garestia da, bueno, gero eta gutxiago digitalaren sorkuntzarekin, baina beti da zaila, eta beti izango da pentsatzen dut. Uste dut arazoak gehiago daudela ikusleagoa zinemara joanarazte horretan, zeren bueno, gaur egun edozein portatiletan (ordenagailu eramangarritan) ikusi dezakezu Netflix, HBO, Movistar, Amazon eta askoz gehiago. Eta orduan, zinemara joatearen erritu hori galtzen ari da. Eta pena da, *a ver* (ea) lortzen dugun mantentzea.

Filma: Niretzat ere, beti sentitu nauk errudun.